

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

โทร ๐๓๔-๕๑๒๓๑๕ ต่อ ๔๒๒๓

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดทำคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภายในองค์กร ซึ่งในคู่มือฯ ได้กำหนดตัวชี้วัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน จะต้องจัดให้มีการดำเนินงานในตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ๓๖ นั้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ตามคู่มือประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อวางแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยส่วนราชการต่างๆ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ประเมินสถานะ ความเสี่ยง หาค่าความเสี่ยงรวม ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งได้กำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในส่วนราชการ และนำมาจัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตขององค์กรขึ้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะให้ความสำคัญและนำการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีฉบับนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อมิให้เกิดการทุจริตต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
๑. ความหมาย	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๓.๑ องค์ประกอบหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๓.๒ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓.๓ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑ - ๓
- ตารางการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต	๕ - ๑๖
ของส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี	
๔. รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๗

**การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕**

๑. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อให้หน่วยงานเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้
๒. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง
๓. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๓. กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีใช้คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เป็นแนวทางในการจัดการประเมินความเสี่ยงในการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นไปตามกรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน CoSo ๒๐๑๓ ในองค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ การประเมินความเสี่ยง ซึ่งมีเนื้อหาหลัก ประกอบด้วย

๑. องค์ประกอบหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต ประกอบด้วย

- ๑.๑) แรงจูงใจหรือแรงกดดัน (Pressure) เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการใช้เงิน
- ๑.๒) โอกาสหรือช่องว่างของระบบ (Opportunity) มีโอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นโอกาสที่จะหาผลประโยชน์จากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงานหรือช่องว่างของกฎระเบียบต่างๆ
- ๑.๓) มีเหตุผลเข้าข้างตัวเองว่าสามารถทำได้ (Rationalization) จึงเห็นว่าสามารถทำได้ และคนอื่นก็ยังยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าผิด ใช้ความสามารถและโอกาสที่เกิดขึ้นจากตำแหน่งหน้าที่

๒. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง พิจารณาจากประเภทความเสี่ยง ซึ่งได้มีการจำแนกประเภทความเสี่ยงไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

- ๒.๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

๒.๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓.วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงทุจริต

๓.๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงไว้ ดังนี้

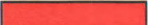
๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต เป็นการประเมินโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ปัจจัยทางด้านโอกาสและปัจจัยทางด้านผลกระทบ โดยให้พิจารณาจากโอกาส หากเกิดขึ้นบ่อยเป็นความเสี่ยงมาก โอกาสเกิดขึ้นไม่บ่อยเป็นความเสี่ยงน้อย มีผลกระทบมากเป็นความเสี่ยงมาก มีผลกระทบน้อยเป็นความเสี่ยงน้อย โดยใช้เกณฑ์ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงทุจริต

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดให้ส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การระบุความเสี่ยง ให้ส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการคัดเลือกงานหรือกระบวนการที่เป็นงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ตามกรอบที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้ส่วนราชการประเมินความเสี่ยงจากงานตามข้อ ๓.๑) นำมาดำเนินการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงาน ว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับใด โดยนำมาเปรียบเทียบกับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ช่องว่างของการควบคุม กำกับ และแรงจูงใจ รวมถึงผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นบุคคลภายในและเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก โดยการใช้สถานะสีไฟจราจร ดังนี้

ตารางสถานะความเสี่ยง

ที่	สถานะ	ระดับ
๑	สีเขียว 	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๒	สีเหลือง 	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๓	สีส้ม 	ความเสี่ยงระดับสูง
๔	สีแดง 	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓) การประเมินค่าความเสี่ยงรวม เป็นการนำพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงสูงมาก ที่มีระดับสีส้มและสีแดงมาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม โดยให้นำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ โดยค่าคะแนน ๑ - ๓ ได้กำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าไว้ ดังนี้

๓.๑) ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น Must หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ must คือค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

๓.๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นการกำหนด มาตรการ วิธีการ หรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสที่จะก่อให้เกิดการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรือ อ่อน แล้วนำมากำหนด มาตรการเพิ่มเติม เพื่อควบคุมและลดโอกาสของการทุจริตต่อไปตามขั้นตอนดังนี้

๑) การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง เป็นการนำค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินระดับความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีอยู่ในระดับปัจจุบัน ซึ่งในขั้นตอนนี้หน่วยงานจะต้อง มีขั้นตอนว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน หรือควบคุมความเสี่ยงอะไรบ้าง

๒) มาตรการป้องกันการทุจริต เมื่อหน่วยงานได้รับทราบระดับความเสี่ยงและผลการประเมินความเสี่ยงที่ใช้ในการควบคุมในปัจจุบันแล้ว เห็นว่าการควบคุมนั้นๆ ยังมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงเกิดขึ้นอีก ก็ให้กำหนดมาตรการแนวทางในการที่จะควบคุมความเสี่ยงการทุจริตขึ้นใหม่ เพื่อที่จะลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้น หรือลดความรุนแรงของความเสี่ยงให้ลดน้อยลงหรือให้หมดไป ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการขึ้นใหม่

๓) ช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการ ตามมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เป็นการกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการที่จะดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ในการควบคุมความเสี่ยงว่าจะทำเมื่อใดจะดำเนินการให้เสร็จ เพื่อจะได้เห็นระยะเวลาที่ใช้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดให้ส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ใช้กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตข้างต้น เป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตภายในส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตภายในส่วนราชการจัดส่งให้กองยุทธศาสตร์และงบประมาณดำเนินการ ตรวจสอบ รวบรวมและจัดทำเป็นการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยมีรายละเอียดตามตารางดังนี้

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงทุจริต

จากที่หน่วยงานได้กำหนดมาตรการ หรือแนวทางในการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต และได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการควบคุมความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องดำเนินการรายงานผลว่ามาตรฐานหรือแนวทางการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้นั้น สามารถควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้หรือไม่ ยังมีช่องทางที่จะสามารถก่อให้เกิดการทุจริตได้อีกหรือไม่ เพื่อรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริตได้อีก ถ้าจะต้องดำเนินการหาแนวทาง โดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันการทุจริตต่อไป